

La Peçola

Vilada

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Sector nord-est
Emplaçament Molt a prop de les Eres de Vilada, a tocar de l'antiga carretera de Vilada a Castell de l'Areny

Coordenades:

Latitud: 42.14326
Longitud: 1.93685
UTM Est (X): 412150
UTM Nord (Y): 4666229

Classificació

Número de fitxa 08299 - 23
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIV-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08300A001000380000SM
Autoria de la fitxa Albert Rumbo Soler i Isaac Soca Torres / Martí Picas INSITU SL
Data de registre de la fitxa: dt., 26/03/2002 - 01:00

Descripció

És una masia típica de mitjana muntanya. Es tracta d'una masia composta per un sol casal, de planta més o menys quadrada. Compta amb uns baixos, on se sobreposen un pis i unes golfes. La teulada és a doble

vessant, encarada de nord a sud. La façana principal és la de migdia. S'hi poden veure unes tres finestres per planta, més una altra a sota teulada. Cap de les obertures, generalment petites, sembla tenir interès, a excepció d'una finestra al primer pis amb una gran llinda de pedra i que podria correspondre a una de les primitives (per la part interior hi ha un festejador). La resta de finestres tenen les llindes de fusta, molt senzilles. La part més antiga de l'edifici segurament és la banda de llevant, almenys així s'intueix de les ampliacions que es perfilen en l'aparell de les parets. La façana sud està totalment arrebossada amb calç, cosa que li dona un aspecte singular, car no acostuma a ser habitual en aquesta zona. Els elements més destacables de la casa són les arcades de la part de ponent, que deuen correspondre a una ampliació del segle XVIII. Malauradament, només una és oberta a l'exterior, la resta han estat tapiades. Al costat de la casa s'hi aixeca la pallissa i alguns coberts moderns que no tenen cap mena d'interès. La casa se separa de la vella carretera de Vilada a Castell de l'Areny per un mur força alt, que en altre temps també es devia utilitzar per estabular el bestiar al costat de la casa. Actualment s'accedeix a l'interior per una porta secundària, a la banda de llevant. L'interior s'ha adaptat als temps moderns i no conserva massa elements originaris. Destaca per això, una gran llar de foc, i el forn de pa, el qual té la boca tapiada.

Observacions:

Actualment la casa només s'utilitza com a habitatge i ja no s'hi porten a terme les activitats agropecuàries que durant segles l'havien caracteritzat.

Història

El topònim Peçola sembla provenir de "peciola", és a dir, "petita peça de terra", sobre la qual es devia bastir la casa. Per aquest motiu caldria evitar les formes tan utilitzades de Passola, Pessola o Paçola. El primer esment és del 1312, quan Bernat çà Peçola va comparèixer en una visita parroquial a Sant Joan de Vilada. El 1325, Arnau Martí, procurador d'Hug de Mataplana, hi definia de nou a Guillem de la Peçola i al seu fill Bernat, demanant-los 60 sous per la remissió de la remença. Pel document es dedueix que Guillem i Bernat ja feia temps que hi vivien, ja que és una nova definició, no un establiment. Sembla que Guillem de la Peçola va poder pagar els 60 sous i el mateix any ja s'alliberà de la servitud de la remença. El 1345 també trobem a Pere de la Peçola comprant una devesa a Arnau de Prat Jussà, però a causa d'aquesta peça de terra esdevingué home propi del monestir de la Portella. Per ella pagava la tasca dels seus fruits i una punyera de blat, mesura de Berga. Sembla que, a diferència de la major part de masos, la Peçola resistí força bé la crisi dels segles XIV i XV, pogué adquirir pastures i feixes abandonades properes a la casa. Així amplià molt el seu patrimoni. Durant el segle XVI trobem els Peçola en gran nombre de transaccions i contractes, sobretot en arrendaments i parceries de bestiar. Malgrat tot, cap al segle XVII notem a disminuir el seu poder econòmic, comencen a contreure censals amb molta més freqüència i gairebé desapareixen del mercat de terres. A finals del segle XVII fins i tot es van haver d'enfrontar a la justícia baronial per no pagar els censos als quals estaven sotmesos i que devien als Boatella, senyors del castell de Roset. Al segle XVIII conservaven encara força terres, de les aconseguides segles endarrere, però cada vegada van anar reduint més el seu patrimoni. Van haver de vendre la molina serradora que tenien a la riera de Vilada i, finalment, el mas sencer. En un capbreu de 1758 la Peçola ja era en mans de Joan Picas de les Eres de Vilada. Des de llavors es convertí en una masoveria de les Eres de Vilada. Actualment la casa només s'utilitza com a habitatge i els seus arrendataris no en treballen les terres.

Bibliografia

SOCA (en curs: s. p).

